

Redovisningstillsyn 2020

lakttagelser och rekommendationer utifrån
årets granskning av finansiella rapporter
11 december 2020

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

1

Dagens agenda

- Om Nämnden och hur vi arbetar– Göran Melin och Annika Poutiainen
 - IFRS 9 och IFRS 7 - Lena Boregård
 - IFRS 15, IFRS 8 och IFRS 12 - Anna Persson
 - IFRS 16 - Peter Malmqvist
 - APM – Alternativa nyckeltal, NFI och IAS 36 - Bror Frid
 - IAS 40/IFRS 13 - Anna-Maria Copeland
 - IFRS 12 - Anna Persson
 - Esma och internationella samarbetet
 - Fokusområden 2021
- Fem minuters paus omkring 10:45

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

2

Nämndens organisation

- Ledamöter
 - Lena Boregård
 - Anna-Maria Copeland
 - Bror Frid
 - Peter Malmqvist
 - Anna Persson
- Ordförande Annika Poutiainen
- Vice ordförande Göran Melin
- Administrativ chef Patrik Hellgren

Nämndens tillsyn

- Löpande omvärldsbevakning
 - Kvartalsrapporter, pressmeddelanden, uppgifter i media, tips från allmänheten
 - Nämnden lanserar en digital och säker visselblåsartjänst den 15 januari 2021
- Granskning av finansiella rapporter
 - årsredovisningar
 - halvårsrapporter

Hur kommunicerar vi?

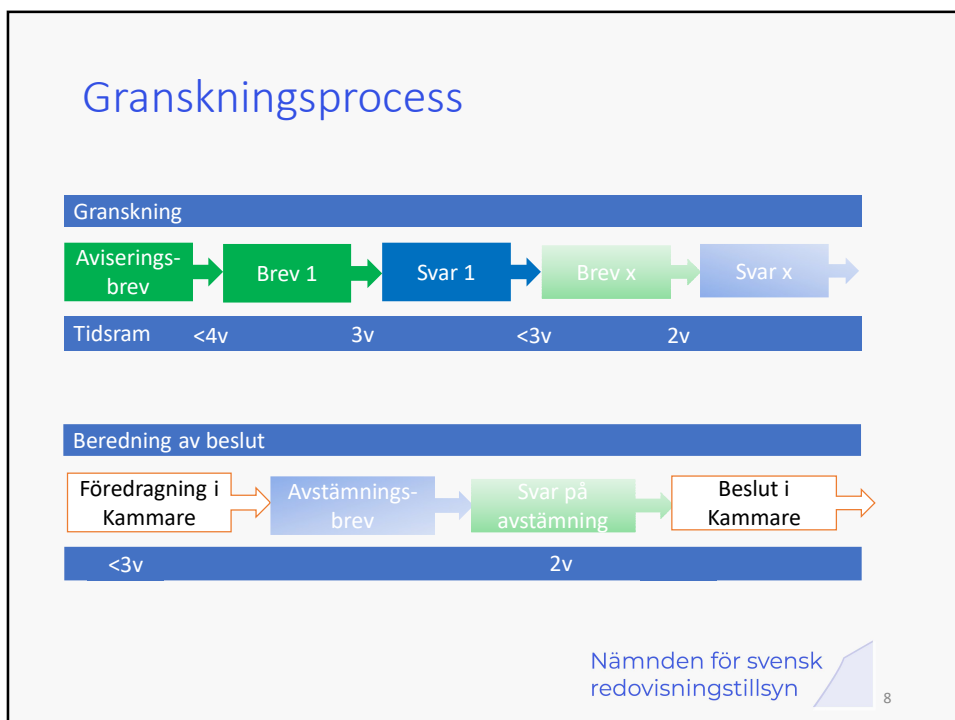
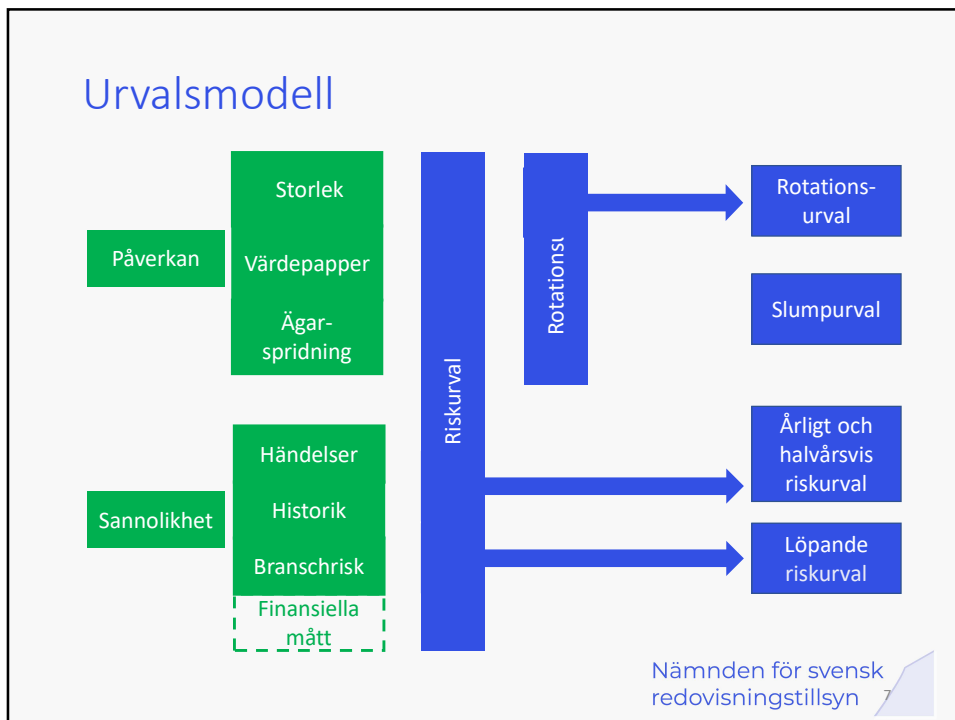
- Aviseringsbrev per post
- Fortsatt korrespondens per brev via det säkra digitala verktyget Admincontrol
- Vi är öppna för möte om bolaget önskar presentera och diskutera sitt svar eller sin ståndpunkt i någon fråga
- Våra beslut i s k ringa överträdelser och påpekanden offentliggörs i anonymiserad form på vår hemsida
- Prenumerera gärna på våra publikationer och inbjudningar på www.redovisningstillsyn.se

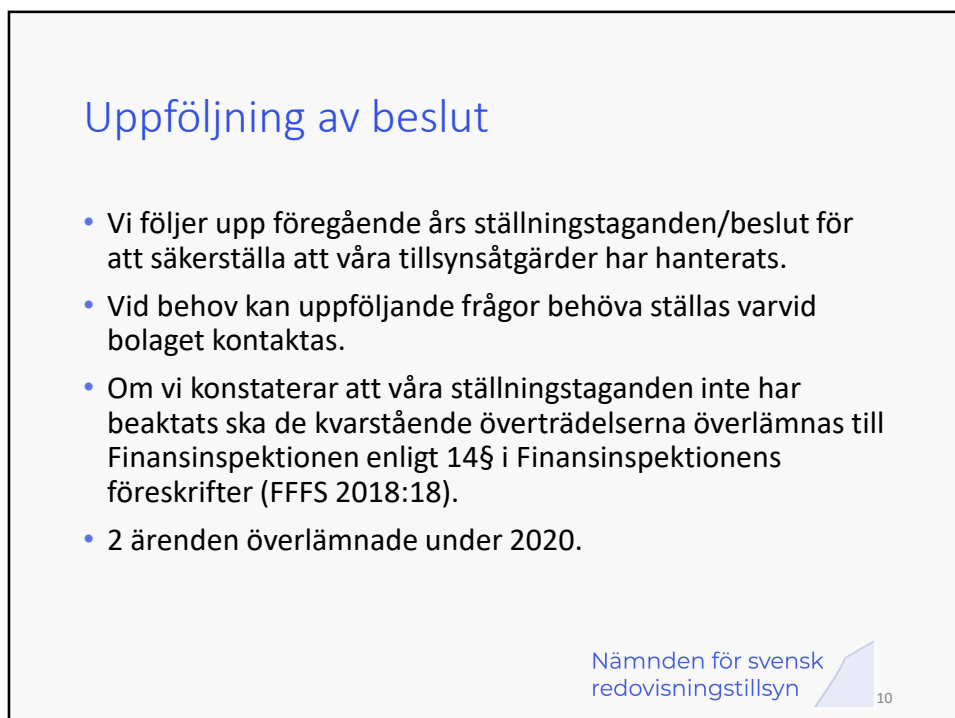
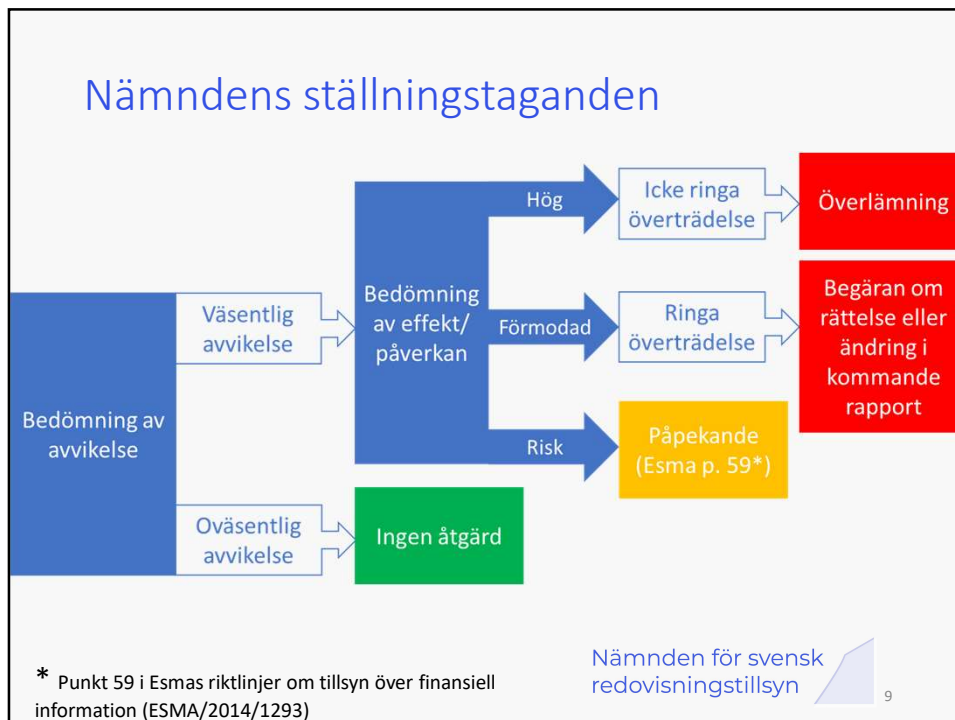
Nämnden för svensk
redovisningstillsyn 5

Nämndens visselblåsartjänst

- Inom ramen för Nämnden för svensk redovisningstillsyns uppdrag att skydda investerare och främja tilltron till den svenska värdepappersmarknaden.
- Del av vår omvärldsbevakning och ytterligare ett verktyg för att fånga upp risker i bolagens finansiella rapportering.
- Vi uppmanar visselblåsare att anonymt, digitalt och säkert uppmärksamma oss om misstankar om oegentligheter och allvarliga risker – bevis för misstanke behövs inte.
- Vi ser allvarligt på missbruk av tjänsten och avvisar meddelanden som inte gjorts i god tro eller är uppenbart illvilliga.
- Fr o m den 15 januari 2021 på www.redovisningstillsyn.se

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn 6

Tillsynsaktiviteter 2020

Urval och ställningstaganden 2020

Påbörjade ärenden	68
Avbrutna	4
Överlämnade	3
Ställningstaganden	35

Population

Aktier	265
Aktier/icke aktierel.	74
Icke aktierel.	50
Totalt	389

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

11

Ställningstaganden 2020

Ingen åtgärd	16
Påpekande (Esma riktlinjer p.59)	1
Uppmaning om rättelse i framtida rapport	18
Uppmaning att offentliggöra en särskild rättelse	0

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

12

lakttagelser och rekommendationer

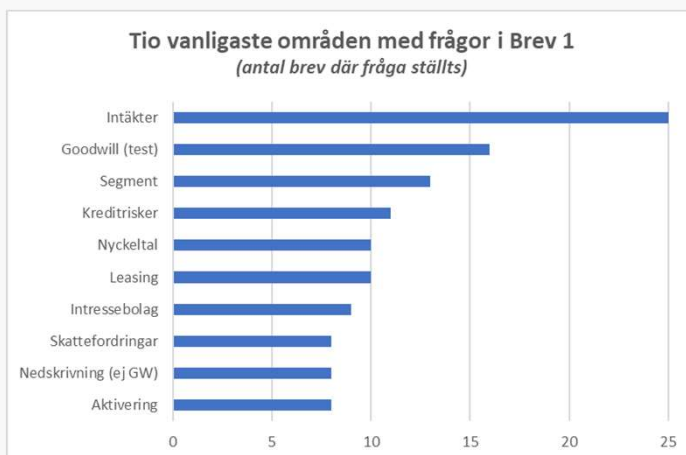
Nämnden för svensk
redovisningstillsyn 13

Årets fokusområden

- IFRS 9 Finansiella instrument
- IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder
- IFRS 16 Leasingavtal
- Beskrivning av alternativa nyckeltal vid förekomsten av jämförelsestörande poster

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn 14

Vanligaste frågorna

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

15

IFRS 9 och IFRS 7 Upplysning om kreditrisker

lakttagelser

- Upplysning om kreditrisk för kundfordringar och avtalstillgångar lämnas oftare samlat (IFRS 7 punkt 35A-N).
- Ibland inte tydligt vilka andra poster som omfattas, exempelvis;
 - fordringar med ovillkorlig rätt till betalning som uppstår genom affärer med kunder (IFRS 15 punkt 108)
 - fordringar eller lån till koncernföretag,
 - övriga externa lån och lånelöften

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

16

IFRS 9 och IFRS 7 Uppllysning om kreditrisker

Rekommendationer

Reglerna kan vara tillämpliga på flera poster i balansräkningen. Det ska framgå:

- vilka poster som omfattas
- vilken nedskrivningsmetod som tillämpas
- klassificering - fordran som uppstår genom avtal med kunder (IFRS 15 punkt 105-109)

IFRS 7 Uppllysning om framåtblickande faktorer

Iakttagelser

I vissa fall saknas uppllysning om väsentliga antaganden som använts vid beräkning av förväntade kreditförluster.

- Kvantitativa upplysningar om makroekonomiska antaganden, som arbetslöshet och BNP
- Känslighetsanalys som visar effekten på det redovisade värdet om antagandet förändras

IFRS 7 Upplysningar om framåtblickande faktorer

Rekommendationer

Viktigt att lämna kvantitativa upplysningar om väsentliga antaganden som ingår i modellerna, som exempelvis:

- upplysningar om framåtblickande faktorer som makroekonomiska antaganden (IFRS 7 punkt 35 G.b); och
- känslighetsanalys, som ska lämnas för viktiga uppskattningar och bedömningar (IAS 1 punkt 129)

IFRS 7 Upplysning om säkringseffekter

Iakttagelser

- Upplysning om ineffektiv del av säkringsresultatet lämnas på annat ställe än övriga upplysningar om säkringseffekterna.
- Återföring av säkringsineffektivitet i resultaträkningen saknas i rapporten över totalresultat.

IFRS 7 Upplysning om säkringseffekter

Rekommendationer

Upplysningar om säkringseffekter ska lämnas:

- i tabellform (IFRS 7 p 24 A-C); och
- samlat i en not eller avsnitt (IFRS 7 21B)

Det ska framgå av not och i övrigt totalresultat, vilket belopp som återförts till resultaträkningen (IAS 1 92).

IFRS 15 Intäkter

Iakttagelser

- Generellt återspeglar nu upplysningarna om intäkterna i högre grad den information som finns i framvagnen.
- Saknas i några bolag en röd tråd mellan redovisningsprinciper och noter gällande intäktsströmmar och begreppsanvändning
- Uppdelningen av intäkterna per kategori baseras i högre grad på egenskaperna i kundavtalen
- Vanligaste kategorierna är utifrån en uppdelning i försäljning av olika varor och tjänster eller på geografiska länder
- Vissa bolag saknar en tydlig avstämning av kategorierna mot segmentsredovisningen.

IFRS 15 Intäkter

laktagelser forts...

- Upplysningar om avtalssaldon (kundfordringar, avtalstillgångar och avtalsskulder) har ofta införlivats genom hänvisning till flera noter i stället för samlat i en not.
- För lite information om väsentliga rörliga ersättningar, rabatter och returer,
 - Redovisningsprinciper
 - Villkor
 - Bedömningar och uppskattningar
- Vissa bolag saknar upplysningar om att den praktiska lösningen för återstående prestationsåtaganden tillämpas – dvs att inte lämna information om det återstående åtagandet avser ett avtal med en ursprunglig löptid på högst ett år (p 122).

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

23

IFRS 15 Intäkter

Rekommendationer

- Val av kategorier – överväg ifall det finns andra kategorier som kan vara relevanta för att förstå egenskaperna i intäkterna
 - Intäkter som erhålls genom fast respektive rörlig ersättning
 - Avtalslängd – relevant vid avtal som löper över längre tid eller mix av korta/långa avtal
 - Det kan vara andra kategorier än de som framgår i exemplen i standarden (B89)
- Se över hur informationen om sambandet mellan de uppdelade intäkterna per kategori och intäkterna per segment lämnas (p. 115) – framgår sambandet tydligt.
- *Illustrative Example 41—Disaggregation of revenue—quantitative disclosure*

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

24

IFRS 15 Intäkter

Bakgrund och regelverk

Segment	Consumer Products	Transport	Total
Geographical markets			
North America	990	2 250	3 240
Europe	300	750	1 050
Asia	<u>700</u>	<u>260</u>	<u>960</u>
	1 990	3 260	5 250
Goods/Service lines			
Office supplies	1 990	-	1 990
Motorcycles	-	500	500
Automobiles	<u>-</u>	<u>2 760</u>	<u>2 760</u>
	1 990	3 260	5 250

(IFRS 15 p. 115, *Illustrative Example 41: Disaggregation of revenue—quantitative disclosure*)

Nämnden för svensk redovisningstillsyn

25

IFRS 8 Rörelsesegment

Iakttagelser

- Vissa bolag saknar upplysning om intäkter och anläggningstillgångar uppdelade på enskilt väsentliga länder. Ofta presenteras bara geografiska områden som Europa, Asien, Amerika etc.
- Koncernen som ett helt eller flera rörelsesegment?
- Upplysningen om grunderna för sammanslagning av segment är ofta generiska – bolagsspecifika upplysningar om företagsledningens bedömning av sammanslagningskriterierna i punkt 12 kan förbättras.

Nämnden för svensk redovisningstillsyn

26

IFRS 8 Sammanslagning av rörelsesegment

Rekommendationer

- Se till så att samtliga kriterier i punkt 12 är uppfyllda:
 - Liknar varandra med avseende på karaktären av produkten/tjänsten, produktionsprocessen, kundkategorier, distribution
 - Likartade ekonomiska egenskaper – analys av långsiktiga bruttoreultat eller andra relevanta nyckeltal.
 - Förenligt med standardens grundprincip
- Lämna bolagsspecifika upplysningar om hur sammanslagningskriterierna i punkt 12 har bedömts samt de ekonomiska indikatorer som är relevanta för att bedöma att segmenten har likartade ekonomiska egenskaper (punkt 22 aa).

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

27

Frågor

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

28

IFRS 16 Leasingavtal

Översikt

- Ytterst få bolag har ändrat redovisningen för jämförelseåret (p C5a).
- Stora effekter i främst transportsektorn, hotellbranschen och detaljhandel.
- EBITDA ökar i dessa branscher markant
- Operationellt kassaflöde blir mer positivt
- Kassaflöde från finansiering blir mer negativt
- Anläggningstillgångar ökar utan att investeringarna i kassaflödesanalysen påverkas.

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

29

IFRS 16 Leasingavtal

Iakttagelser

- Inga konstaterade överträdelser.
- Undantag tillämpas genomgående för korttidsleasingavtal (p 5a) och tillgångar med lågt värde (p 5b).
- Förlängningsoptioner kommenteras (p 18a).
- Implicit ränta/marginell låneränta kommenteras i samband med övergången (p 26).
- Normalt presentation på egen rad inom anläggningstillgångar (p 47).

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

30

IFRS 16 Leasingavtal

Rekommendationer

- Förståelsen underlättas om presentationen som tillgång respektive skuld sker på egna rader.
- Specifikation av det totala kassaflödet från leasingavtal, samt räntekostnad för leasingskulder (p 53 b/g).
- Effekter under 2020 från IFRS 16 amendment – Impact on Lease modifications.
- Väsentligt med tydlig information även i kvartalsrapporter.

APM – Alternativa Nyckeltal

Iakttagelser

Avvikelse relaterade till APM noterade i fler än 10 av över 50 granskade bolag under 2020. Avvikelse noterade i form av;

- Definitioner av APM saknas
- Motivering till användning internt och externt saknas
- Justeringsposter inte tillräckligt beskrivna och kvantifierade (ex vis "omstruktureringskostnader" – "synergikostnader")
- Brygga eller avstämning till finansiella rapporter saknas
- Definitioner och beräkningar lämnas inte i nära anslutning – ingen enkel koppling till var informationen återfinns

APM – Alternativa Nyckeltal

Rekommendationer

- Samla definitioner, beräkningar och beskrivningar på en lätt tillgänglig plats med tydliga hänvisningar.
- Bolagsspecifik förklaring till APM och användning.
- Beskriv karaktär och kvantifiera enskilda justeringsposter – ex vis engångsposter.
- Tydliga avstämningar och bryggor till de finansiella rapporterna.
- Q&A 18 Covid 19 relaterade APM - definition och avstämning.

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

33

IAS 40/IFRS 13 Verkligt värde värdering förvaltningsfastigheter

Iakttagelser

- Förvaltningsfastigheter värderas i nästan samtliga fall till verkligt värde.
- Otydliga upplysningar i några fall om i vilken utsträckning beståndet värderats av oberoende värderingsmän (IAS 40 p 75 E).
- Upplysningar om verkligt värde fördelas inte på lämpliga klasser av tillgångar.
- Inkonsekvent klassificering av tillgångarna i årsredovisningen vilka fördelas på olika klasser i olika delar.

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

34

IAS 40/IFRS 13 Verkligt värde värdering förvaltningsfastigheter

Iakttagelser (forts.)

- Otydliga upplysningar om betydande värderingsantaganden av icke observerbara indata vid värdering till verkligt värde.
- Upplysningarna anges i olika delar av årsredovisningen såsom VD-ord, förvaltningsberättelsen och delvis i noter.
- Avsaknad av kvantitativ information om betydande icke observerbara indata som använts vid värderingen till verkligt värde Nivå 3.

IAS 40/IFRS 13 Verkligt värde värdering förvaltningsfastigheter

Rekommendationer

- Tydliggör upplysningarna avseende betydande värderingsantaganden av icke observerbara indata som använts vid värderingen till verkligt värde Nivå 3.
- Samla upplysningarna på ett ställe i årsredovisningen för att säkerställa att kraven enligt IFRS 13 efterlevs.
- Tänk även på att i delårsrapporter lämna upplysningar enligt IFRS 13:
 - de värderingstekniker och indata som används för värdering till verkligt värde (IFRS 13 p 91-93 h),
 - att informationen skall lämnas per lämpliga klasser av tillgångar och skulder (IFRS 13 p. 94-96).

IAS 40/IFRS 13 Verkligt värde värdering förvaltningsfastigheter

Rekommendationer (forts.)

- Bestäm lämpliga klasser av tillgångar som värderas till verkligt värde och använd dessa genom hela den finansiella rapporten.
- Kvantifiera de betydande värderingsantaganden av icke observerbara indata som använts vid värderingen till verkligt värde Nivå 3.
- Säkerställ att inte tillgångar klassificeras på olika sätt i de olika delarna av den finansiella rapporten.
- Röd tråd genom hela årsredovisningen dvs framvagn, finansiella rapporter samt noter.

Nämnden för svensk redovisningstillsyn 37

IFRS 12 Intresseföretag och joint-ventures som redovisas enligt kapitalandelsmetoden

Iakttagelser

- Vissa bolag bedriver väsentlig verksamhet genom joint-ventures eller intresseföretag.
- Den finansiella informationen enligt B12 och B13 är viktig för investerare för att förstå risken i innehavet och verksamheten.
- Finansiell information lämnas ofta totalt för samtliga innehav i intresseföretag respektive joint-ventures, och inte individuellt bolag för bolag.
- Den utökade informationen för joint-ventures om likvida medel, kort- och långfristiga finansiella skulder, avskrivningar och amorteringar, ränteintäkter/kostnader och skatteintäkter/kostnader enligt B13 saknas.

Nämnden för svensk redovisningstillsyn 38

IFRS 12 Intresseföretag och joint-ventures som redovisas enligt kapitalandelsmetoden

Rekommendationer

- Är bolagets verksamhet som bedrivs genom intressebolag eller joint-ventures väsentlig?
- Lämna den finansiella informationen enligt B12 och B13:
 - Uppdelat på intresseföretag och joint-venture,
 - Separat för varje intresseföretag/joint-venture som är väsentligt.
- Tänk på att lämna mer detaljerad finansiell information för joint-ventures (likvida medel, finansiella skulder, avskrivningar, amorteringar, räntor och skatt enligt B13).

Nämnden för svensk redovisningstillsyn 39

NFI – Hållbarhetsrapportering

Bakgrund och regelverk

- EU Hållbarhetsdirektivet 2014/ NFRD (Non Financial Reporting Directive)
- EU kommissionens icke bindande riktlinjer 2017
- Årsredovisningslagen – Hållbarhetsrapport kap 6 och 7
- TCFD – Task force for Climate related Financial Disclosures
- EU kommissionen – Supplement till icke bindande riktlinjer TCFD
- Nämndens tillsyn - omfattar ÅR inkl. FB = inkl. Hållbarhetsrapporten
- Nämndens tillsyn – begränsad omfattning, ingen verifiering

Nämnden för svensk redovisningstillsyn 40

NFI – Hållbarhetsrapportering

Iakttagelser

- Hållbarhetsrapporter saknar enhetligt ramverk och format
- Olika ramverk tillämpas – GRI/DCP/TCFD – allt inget ramverk
- Nämnden har ställt frågor kring och noterat avsaknad av TCFD:s dubbla materialitet i ca 30 av drygt 40 granskade där krav på Hållbarhetsrapport föreligger.
- Nämnden har inte beslutat om någon avvikelser relaterad till Hållbarhetsrapporter under 2020

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

41

NFI – Hållbarhetsrapportering

Rekommendationer

- Notera Esmas fokusområden för tillsyn av ÅR 2020
 - Risk relating to Climate Change (physical and transition)
 - Covid-19 relaterade risker och aktiviteter
 - Social- and employee matters
- Bevaka utveckling – revidering av Hållbarhetsdirektivet Q1 2021 går mot TCFD - väsentlighetsanalys baserad på dubbla materialiteten
- Bevaka EU förordning Hållbara investeringar – Artikel 8 Taxonomi - nyckeltal för omsättning, OPEX, CAPEX
- Finansinspektionen Nyheter 7/12 – bra sammanfattning och tidplan

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

42

IAS 36 - Nedskrivningsprövning

Iakttagelser

- Absoluta merparten avser nedskrivningsprövning av goodwill
- Oftast Nyttjandevärde baserat på DCF
- Nettoförsäljningsvärde förekommer
- Goodwill inte alltid allokerad till rätt CGU nivå

IAS 36 - Nedskrivningsprövning

Iakttagelser forts..

- Tillväxttakt i prognosperiod skall vara rimliga och verifierbara, stor vikt ska ges externa faktorer (p 33) . Ofta saknas beskrivning och verifiering med externa faktorer -- endast interna planer.
- Upplysningar saknas om alternativa värden som framkommer vid rimligt möjliga förändringar i väsentliga antaganden (134 f).
- Vid beräkning av bokförda värden i CGU – finansiella skulder inkluderas (p 77-78).
- Vid beräkning av bokförda värden i CGU – koncernposter inte allokerade till rätt eller utelämnade (p 77).

IAS 36 - Nedskrivningsprövning

Iakttagelser forts...

- Upplysningar om antaganden som avviker från tidigare erfarenheter (p 134d) saknas eller är inte bolagsspecifika.
- Nämnden anser att resultatutveckling i prognosperioden som väsentligt avviker från historisk utveckling och erfarenheter är en avvikelse från tidigare erfarenheter som skall upplysas om och motiveras på bolagsspecifik basis.

IAS 36 - Nedskrivningsprövning

Rekommendationer

- Bolagsspecifika upplysningar och motiveringar när antaganden i prognosperiod avviker väsentligt från tidigare erfarenheter
- Redogör för i vilken omfattning externa faktorer utgör indata eller har beaktats i beräkningar
- Särskild uppmärksamhet på nedskrivningstest och bolagsspecifika upplysningar hur Covid 19 påverkan bedömts och beaktats vid upprättande av DCF
- Särskild uppmärksamhet på påverkan av Klimatförändringar - Beakta IASB Education material november 2020
- Information kan också behöva lämnas enligt i IAS 1 – osäkerheter i uppskattningar (p 125)

Esma

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn 47

Internationella samarbetet

- Esma har tagit fram riktlinjer för hur tillsynen ska bedrivas och fattar regelbundet tillsynsbeslut i IFRS frågor som medlemsländerna förväntas följa.
- 30 medlemsländer är representerade i EECS som står för European Enforcers Coordination Sessions och sammanträder månatligen
- Ett urval av besluten publiceras i "Extract from the EECS's Database of Enforcement"
- Nämnden har även representanter i undergrupperna Narrative Reporting Working Group (NRWG) och Financial Institutions Task Force (FITF) som träffas minst fyra gånger om året
- Nordiskt samarbete

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn 48

Covid-19 påverkan

Aktivt arbete under 2020 inom EECS, NRW och FITF

Rapporterar till ESMA Corporate Reporting Standing Committee

ESMA Statements 2020

- 11 mars Recommendation to financial market participants
- 25 mars IFRS 9 Calculation of Expected Credit loss
- 27 mars Publication Deadlines
- 17 april Q&A – APM in the context of Covid 19
- 20 maj Implications on Half year reports
- 21 juli IFRS 16 amendment – Impact on Lease modifications
- 28 oktober ECEP 2020 – fokusområden

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

49

Fokusområden 2021

- [IAS 1](#) *Utformning av finansiella rapporter*: going concern, väsentliga antaganden och osäkerhetsfaktorer, samt upplysningar om effekter från COVID 19.
- [IAS 36](#) *Nedskrivningar*, goodwill, immateriella och materiella tillgångar
- [IFRS 9](#) *Finansiella instrument* and [IFRS 7](#) *Finansiella instrument: Upplysningar*, risker i finansiella instrument, likviditetsrisker, finansiella företag och beräkning av förväntade kreditförluster.
- [IFRS 16](#) *Leasingavtal*, upplysningar.
- Covid-19 och Brexit

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

50

Frågor

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn 51

God jul och gott nytt år!

www.redovisningstillsyn.se

Nämnden har ett kansli med telefontid varje helgfri vardag kl 09.00-12.00.

Telefon: 08-50 88 22 95

kansli@redovisningstillsyn.se

Nämnden för svensk redovisningstillsyn
Väpnargatan 8, 6 tr.
114 51 STOCKHOLM

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn 52